

PAUL YE SILAS KE UFOK-ÑKPOKOBI

Utom Mme Apostle 16:9-40

QYQHQ UKPEP ÑKPQ 334

Eke Ikpo Owo

IKPO IBUOT: “Edi imofioķ ite kpukpru ñkpq esaña ọtq kiet enam ufon eno mmq eke emade Abasi, kpa mmq emi ekotde nte ekemde ye uduak Esie” (**Ñwed Mbon Rome 8:28**).

I Ikot Paul Ndika Ke Macedonia

1. Ke ñkukut, Paul ama okut owo kiet emi ọkodohode ete: “Be di ke Macedonia, dinyaña nnyin,” Utom Mme Apostle 16:9
2. Paul ye Silas ema ewat eka ke Macedonia enyuñ enim mboho ke mben inyañ, Utom Mme Apostle 16:10-13
3. Lydia ama qfqn ido ye Paul ye Silas, Utom Mme Apostle 16:14, 15; I Timothy 5:10; Mme Hebrew 6:10

II Ema efuhq Ke abaña Eyen-Añwan Emi Ekenyenede Spirit Idiqñ

1. Enye ama ada akamba udori ọsok mme ete-ufqk esie ebe ke ubre idiqñ esie, Utom Mme Apostle 16:16
2. Enye ama etiene Paul ke edem onyuñ ofiori ete, “Mmø emi edi ikot Abasi Andikoñ-ñkan,” Utom Mme Apostle 16:17
3. Paul ama ebin edidehe spirit osio enye ke idem, Utom Mme Apostle 16: 18
4. Mme ete-ufqk esie, ke ekutde ete idorenyin udori mmimø amatak, mmø emum Paul ye Silas, Utom Mme Apostle 16:19

III Mme Ebierikpe Ema Emia Enyuñ Esin Mmø Ke Ufok-Ñkpokobi

1. Ema edori Paul ye Silas ikq ke iso mme ebierikpe, Utom Mme Apostle 16:20, 21
2. Mme ebierikpe ema ewai ọfñidem mme mbet, enyuñ eno uyo ete emia mmø, Utom Mme Apostle 16:22, 23
3. Ema esin mmø ke ata esit-esit ufok-ñkpokobi, Utom Mme Apostle 16:24

IV Akam Ye Itoro Ye Akwa Unyek-Isqñ

1. Mboho akam ye itoro ama ada itie ke ini ema ekeda ebuka etim efat ukot mmø, Utom Mme Apostle 16:25
2. Akwa unyek-isqñ ama otibe, kpukpru usuñ ufok-ñkpokobi eberere, ndien ñkpokobi enyuñ ekpohore kpukpru owo ke ubqk, Utom Mme Apostle 16:26
3. Ekpeme ufok-ñkpokobi ama oyom ndiwot idem esie, edi Paul akpan enye, Utom Mme Apostle 16:27, 28
4. Ema enyaña ekpeme ufok-ñkpokobi ye ofuri ufok esie, ndien mmo ema etim ekama mbon-ñkpokobi emi, Utom Mme Apostle 16:29-40

SE EKPEPDE EBAÑA

Isañ Ukworq-Ikq Paul Qyqhq Iba

Ke ukpep-ñkpq emi, Paul okodu ke isañ ukworq-ikq esie qyqhq iba. Enye ama asaña oduk ke mme ikpo obio emi enye ye Barnabas ekesañade ekwørq ikq Abasi enyuñ esiakde mme ufok Abasi do ke akpa isañ esie. Barnabas iketieneke Paul ke isañ qyqhq iba emi, edi ama akabare aka obio emana esie ke Cyprus. Paul ama ada Silas nte nsaña-utom esie, ndien ke ndidian ke ndisaña nse mme itie or enye

ekesimde ke akpa isañ esie, ama asaña ebe ke Syria ye Cilicia, qosño mme ufök Abasi idem. Ndien mmq mbiba ema esaña ebe ke edem edere ye edem usop-utin eduk ke Galatia ye Mysia. Paul ama aduak ndisuk ñkañ edere man ɔkoduk ke Bithynia, edi Spirit Qboñ ama ɔdohó ete, Baba, mmqdó mmq edika ke Troas, ndien ekedi mi ke Paul okokut ñkukut emi akadade enye oto ke Asia osim Europe.

Ikot Emi Otode Macedonia

Ikaba ke Spirit Qboñ akakpan Paul ete okudök aka ke Asia, edi ndusuk enye ama edisim Troas onyuñ ekere ye mkpa-idem ebiet eke Qboñ oyomde imo ika. Edi enye ikosuhöke ke ekikere emi ibighi ikaha. Ke ñkukut ke okoneyo owo Macedonia kiet ama ada enye ke iso onyuñ ɔdohó ete: “Be di ke Macedonia, dinyaña nnyin.” Qboñ ama ɔdiøñ ete ke obio Greece mme ukpoñ ema edu emi ebetde ndibø Eti-mbuk. “Ikot emi otode Macedonia” ke akaka iso ke utøñ mme ɔkwörö-ikö, ke ndinyuñ ndemere mmq, ɔtøñqde ke ini oro tutu osim emi.

Edi ata ofuri akpanikö nte ke edi Edisana Spirit akada mme akpa asaña-utom ukwörö-ikö emi ke Europe usuñ. Ñkpö nte tosin isua edi emi, edi Edisana Spirit ke osuk adada mme ɔkwörö-ikö akpanikö ye mme ese-utom (Mme Overseer) usuñ tutu mfin emi.

Obufa ini ama ɔtøñq ke mme utom ukwörö-ikö Paul apostle. Ikot emi otode Macedonia ama owut ntøtuñq uføn Eti-mbuk ke obio oro ye mbeñidem emi okodude ke esit mbon oro ndibø Ikö Abasi.

Akpa Anditiene-Christ Emi Okotode Europe

Mme akpa mbon-isañ ukwörö-ikö emi ekekade Europe ema esaña eduk ke Philippi emi ekedide mkpon ñkan ke ofuri ñkañ obio oro. Otim añwaña nte ke mme Jew ikawakke do. Edi ke akpa Sabat ema ekut Paul ye nsaña esie ewøñqde ke obio ekpere mben inyañ ke ebiet emi ekeyomde ndinim akam. Do ke ibat-ibat nditø iban ekebono; ubak mmq ekedi mme Jew ndien ubak mmq ekedi mbon idut eñwen emi ekponode Abasi ke ido mme Jew.

Paul ye Silas ema esuhöre etetie enyuñ etiñ ikö eno iban oro. Edi oto nte ñkan-ñkuk oro eketiede, ekeme ndidi ekedi ibio-ibio mboho, edi ye oro ñwan kiet ke otu mmq ama enyene udøñ qnq ikö Abasi. Enye ama añwaña esit esie qnq akpanikö. Enye ekedi akpa owo ndinyime Eti-mbuk ke Paul ama ekeyere ikot emi otode Macedonia. Ofuri ufök esie ema enyime Eti-mbuk obufa ediom emi. Ekeme ndidi Paul ama ɔkwörö ñko abaña edina uduök-mmøñ ke usen-ubök oro, koro Lydia ye ofuri ufök esie ema ena uduök-mmøñ. Ke ndo-ndo oro Lydia ama oyom mme ɔkwörö-ikö Christ emi editie ke ufök imo. Enye akada nti ido ekpek mmq tutu mmq enyime ndika. Enye ama afat ukpep-ñkpö Christ akama, onyuñ otoñq ndinam ibet ke abaña ima, emi Jesus ekekpepde, ndima mme ɔkwörö-ikö Abasi ye iköt Esie, añwana ndinim eti itiat idak isqñ nnq idem esie ke ini iso (1 Ñwed Timothy 6:19). Ñwed Abasi ɔdohó ete: “Ekufre ndikama isen owo, koro ndusuk owo ema esaña ntem eda mme angel eduk ufök, idiqñqke” (Mme Hebrew 13:2).

Mme Uköbo

Utom ukwörö-ikö Abasi ikenyeneke ndika iso ntre, nnyuñ ntre ndinyene ubiqñ. Andidiqk enyene ñkari eti-eti ke mme mbuñqk esie nte enye oyomde ndiwuri utom Qboñ. Ekese ini enye ada nsu emi ewañde ke mbiet akpanikö ndida mbiaña. Eyen-añwan kiet ama etiene Paul ye Silas, ye mfiori ete, “Mmø emi edi iköt Abasi Andikoñ-ñkan, emi ekwöröde usuñ erinyaña eno mbuñ” (Utom Mme Apostle 16:17).Ekedi ata akpanikö, edi iköt-ntiense owo emi enyenede spirit idiqñ ikemeke ndida ubögñ nnq Abasi. Satan eketiñ ikö ebe ke enye ndiwöñqre ekikere mme owo ke idiqñ usuñ mbaña Mbet ye nsaña esie nnyuñ ndomo ndibiqñ utom emi Abasi akanamde oto mmq. Ekedi utø spirit emi enye akadade etiñ ekesin Paul qfuñ. Kpa ukem-ukem spirit oro ke owo idat Gadara ekenyene ke ini enye okokutde Jesus.

Ibet ɔkodohó ete: “Mbuñ ekukabare etiene ekpo, ekunyuñ ebup mbia-idiøñ, mbak mmq edisabare mbuñ: ami ndi Jehovah Abasi mbuñ” (Leviticus 19:31). Kpukpru nduk ye mme spirit ekpo, mme okut ñkukut, me, mme ebrel-idiøñ edi se etimde ekpan. Abasi asua oro, koro edi se itode andidiqk. Ndidomo ndifiqk ndibe ñkpö nto mme ebrel-idiøñ ye mbon spirit ekpo me ñkpö oro Abasi mikwe ite odot ndiyarare nnq nnyin edi idiqñ-ñkpö emi añwanade ye Ifiçk Esie. Ke akwa mbom Esie, Abasi ama odip owo uwak mbuñqk ini iso ndien ayak idorenin qnq enye ke itie esie.

Paul ama ebin edidehe spirit efep ke idem ñwan emi, ndien emi ama anam esit eneñere ayat mme ete-ufok esie. Usuñ mmø ndinam okuk nto ubre-idiqñ esie ama etre. Mmødo mmø ema emum Paul ye Silas enyuñ eda mmø edi ke iso mme ebierikpe. Mme ebierikpe emi ema ekop se eketiñde edian Paul ye Silas, edi inqø mmø ifet, inqø mmø ufañ nditiñ ikø idem mmø, emi mikedighe unen ke mbet mbon Rome ndinam ntre. Ke ema ekemia mmø ediawak ubøk ikpa, mme etubom enuk ikøt Abasi esin ke uføk-ñkpøkøbi enyuñ enø ekpeme-uføk-ñkpøkøbi uyo ete otim ekpeme mmø, ndien enye ke idem esie ada mmø ekesin ke ata esit-esit uføk-ñkpøkøbi, onyuñ afat mmø ukot ke ebuka.

Mboho Akam Ye Ikwø

Isidighe mmem-mmmem ñkpø ndikwø ikwø ke uføt okoneyo ke ini nnyin inyenede mme idomo. Ediwak ini mme mbiomo nnyin ekpere ndidobi ñkan se owo ekemedi ndibiom. Edi Jesus ama qñwøñø ndidi andibiom mbiomo nnyin. Paul ye Silas ema ebøñ akam enyuñ etop mbiomo mmø enø Abasi, emi qdøhøde ete, “Ami Ndikpuhu fi, ndinyuñ ñkpøñke fi.” Nte mmø ebøñde akam, ata idara qyøhø ukpoñ mmø ndien mmø etøñø ndikwø mme ikwø itoro ke ɔkpøsøñ uyo nnø Abasi.

Mbon-ñkpøkøbi eken ema ekop mme ikwø idara emi. Se ñkpø mkpa-idem emi ɔkøwørøde qnø mbon-ñkpøkøbi emi ke ndidemere ke idap ke uføt okoneyo ke ntak akam ye mme ikwø emi etode ke inua mme owo emi iyip ama ɔkøyøhø edem mmø enyuñ efatde ukot mmø ke ebuka. Mbon-ñkpøkøbi emi ikpekoduhe ke mkpa-idem, edieke mmø ekpekekopde ñkuni ye isuñi, edi edibøñ akam ye edikwø ikwø ekedi se owo mikodorike enyin. Mme akam ye ikwø oro ema esin Heaven ɔsuøre edi onyuñ qnø ñkpø-utøñ. Ke idaha oro akani uføk-ñkpøkøbi ama enyek tutu osim idem itiat idak-isøñ. Mme usuñ ema eberede ena iñwañ, ñkpøkøbi enyuñ etara kpuikpru mbon-ñkpøkøbi ke ubøk. Akananam utø ñkpø ntre ikotibeke ke uføk-ñkpøkøbi mbon Philippi oro. Odudu Abasi ama otim okpon, koro baba owo-ñkpøkøbi kiet ikodomoke ndifehe.

Ekpeme Uføk-Ñkpøkøbi Qbø Erinyaña

Unyek-isøñ ama edemere ekpeme uføk-ñkpøkøbi emi, obumerede ɔwørø ke mkpana, edikut nte mme usuñ uføk-ñkpøkøbi enade iñwañ. “Ke mbet mbon Rome, ekpeme-uføk-ñkpøkøbi enyene ndibø ukem ufen emi mmø emi efehede ke uføk-ñkpøkøbi ke ntak unana ntíñ-enyin esie ekpenyenede ndibø.” Ekese idaha ekpeme-uføk-ñkpøkøbi ekesiwot idem esie utu ke etubom utom do owot enye. Ke ekerede ete ke mbon-ñkpøkøbi emi ema efeñe, ekpeme-uføk-ñkpøkøbi owo Philippi emi ama oduri ofut ete iwot idem esie. Okposuk edi ekedide uføt okoneyo ye ekim, uñwana ama eneñere ayama oto ke mme ana-iñwañ usuñ oro man Paul ekeme ndikut se ekpeme uføk-ñkpøkøbi okoyomde ndinam, ndien enye ofiori ke ɔkpøsøñ uyo ete, “kunam idem fo idiq: koro nnyin kpuikpru mi.”

Ubiom-ikpe ama otim omum ekpeme-uføk-ñkpøkøbi. Enye ama oyom utø erinyaña oro Paul ye Silas ekenyenede. Enye ama okot eda ikañ edi, ye nyek-idem enye ama aka ɔkøduø ke iso ikøt Abasi. Ndien enye osio Paul ye Silas ɔwørø onyuñ qdøhø ete, “Mme ete, nnyene ndinam nso man enyaña mi?” Emi ama ada ekikere Paul afiak edem eketi mme usen oro enye ɔkøkøbøde mme anditiene-Christ. Qbøñ ama omum enye ke usuñ ndika Damascus ndien enye ofiori ke ɔkpøsøñ uyo ete, “Qbøñ, nso ke Afo oyom mi nnam?” (Utom Mme Apostle 9:6).

Ibørø emi ekenode ekpeme-uføk-ñkpøkøbi ekedi mmem-mmmem: “Buqtidem ye Qbøñ Jesus, ndien eyenyaña fi ye uføk fo.” Akamba ubiom-ikpe ama omum ekpeme-uføk-ñkpøkøbi ke esit ke abaña mme idiq-ñkpø esie ye ekikere nte enye edikemedi ndinim ke akpanikø ke esit esie. Emi edi ndida esit nnim ke akpanikø, edinim ke akpanikø emi asañade ye qyøhø ñkop-uyo Abasi, emi ayararedi idiqñø edimana obufa. Ediwak owo enyime akpanikø ke ibuot enyuñ ekere ete ke mmimø imenyene erinyaña, edi enye oro ikpøñ ikemeke ndinø owo obufa emana. Ikø Abasi qdøhø ete: “Koro edieke afo adade inua fo onyime ete Jesus edi Qbøñ, onyuñ onimde ke akpanikø ke esit fo ete, Abasi akanam Enye eset ke mkpa, eyebøhø: koro owo ada esit onim ke akpanikø enyene edinen ido: onyuñ ada inua onyime enyene erinyaña.” (Nwed Mbon Rome 10:9, 10).

Nso utø okoneyo eriti! Akpa ekedi mboho akam, ndien edikwø ikwø, unyek isøñ, erinyaña ekpeme-uføk-ñkpøkøbi ye ofuri uføk esie ediyet mme nde unan Paul ye Silas, ederi uduøk-mmøñ, ndien

ke akpatre akwa usorø emi kpkpru owo ekedarade enyuñ etorode Abasi ke akwa erinyaña Esie.

Emi ekedi akpa akwa ekøñ eke Spirit ye erikan emi ekekande enø Abasi ke isøñ mbon Europe oto ke owo iba emi ekedide mme isuñ-utom Abasi ke akpa ñtøñø ufok Abasi. Europe ekedi akpan añwa ekøñ qnø ediwick ndutime ke ini iso ke ufot mme odudu Satan ye Christ nnyin. Eñwan ke osuk akaka iso, edi usen kiet ndisana iköt Abasi emi ekewotde ke ntak Ikø Abasi eyeda ye qyøhø idara erikan ke akwa obio, etat enyuñ efuñ banner eke Jesus Christ Edidem nnyin. Usen emi qyøhøde ye ubøñ!

Isua duop ama ekebe, Paul ama ewet utibe Ñwed qnø Mbon Philippi emi okowutde akwa ima emi enye ekenyenede qnø Lydia ye ofuri uføk esie, qnø ekpeme-uføk-ñkpøkøbi ye ofuri uføk esie, onyuñ qnø kpkpru mmø oro ekenyañade ke Philippi. Enye ekewet ete:

“Ñkøkøm Abasi mi ke kpkpru eriti eke ntide mbufo;

“Nnyuñ nnam kpkpru mkpe-ubøk mi kabaña kpkpru mbufo kpkpru ini ye idaresit, “Koro mbufo ekebuanade ke utom usuan gospel toto ke akpa usen tutu osim emi;

“Mmonyuñ mbure mfiøk ñkpø emi, nte, Enye emi økøtøñøde eti utom ke esit mbufo eyenam enye qføn ama ndien edisim usen Jesus Christ:

“Kpa nte enende mi ndinyene utø ekikere emi mbaña kpkpru mbufo; mmum mbufo ke esit mi ñkama, koro ke ñkpøkøbi mi, ye ke eneni eke nnenide man gospel qsoñø ada, mbufo kpkpru esaña ntre ye ami ebuana mføn Abasi.

“Koro Abasi edi ntiense mi, ete, kpkpru mbufo edøñ mi ye mbøm Christ Jesus.”

“Ntre nditø-ete, emi mmade, nnyuñ ñkopde udøñ mbufo, idara mi ye anyanya mi, esøñø eda ntem ke Qbøñ, ndima mi” (Ñwed Philippi 1:3-8; 4:1).

MME MBUME

1. Nso ke nnyin ifiøk nte Ikot emi otode Macedonia?
2. Ke ebiet ewe ke ekebem iso ekwørø Eti-mbuk emi ke Europe?
3. Anie ekedi akpa owo Europe emi akakabarede esit oduk ke ubon Christ?
4. Nso ikada ñkpøkøbi Paul ye Silas idi?
5. Nso ke Ñwed Abasi etiñ abaña ubre-idiøñ?
6. Ke mmøñ ke mme enyene spirit ekpo ebø odudu mmø?
7. Tiñ nte ekpeme-uføk-ñkpøkobi akasañade qbo erinyaña.
8. Nso ikø ke mme ebierikpe ekedøñ enø Paul ye Silas ke usiere usen-ubøk?
9. Didie ke Paul økøbørø mme ebierikpe?
10. Siak mme akpan ñkpø itia-ita emi eketibede ke okoneyo oro Paul ye Silas ekedude ke uføk-ñkpøkøbi.